

Voortgangsrapportage van de Vlaamse regering over de uitvoering van de aanbevelingen van de Bijzondere commissie voor de evaluatie van de aanpak van seksueel misbruik

Inhoud

Inleiding.....	2
1. De erkenning van slachtoffers en hun behoeften.....	2
2. Expertisecentrum in de vorm van een paraparlementaire instelling	3
3. Meldpunten en hulplijnen	4
4. Wetenschappelijk onderzoek en goede praktijken	5
5. De verschillende sectoren	5
5.1 Het onderwijs	6
5.2 De Welzijnssector	7
5.3 De Kerk en levensbeschouwelijke instellingen	7
5.4 Media	7
5.5 De cultuursector	8
6. Hulpverlening aan slachtoffers.....	8
7. Opvolging en begeleiding van plegers.....	9
8. Beleid.....	10
9. Justitie	11
Slotwoord	11
BIJLAGE	12

Inleiding

Seksueel geweld laat diepe wonden na. De VRT-reeks *Godvergeten* heeft die wonden opnieuw zichtbaar gemaakt, en terecht ook de samenleving wakker geschud. De Bijzondere Commissie van het Vlaams Parlement heeft die verhalen beluisterd en omgezet in een resolutie met duidelijke aanbevelingen. Die resolutie was geen eindpunt, maar een startschot voor actie.

De Vlaamse Regering onderschrijft die aanbevelingen. Wij staan achter het werk van de commissie en achter de slachtoffers die hun stem hebben laten horen. We erkennen ook dat de uitvoering van deze aanbevelingen niet enkel een taak is van de regering, maar van de hele samenleving: van parlement tot sectoren, van lokale besturen tot levensbeschouwelijke instellingen.

Eén van de aanbevelingen vroeg om een paraparlementaire instelling (PPI) die onder andere de uitvoering van deze resolutie zou opvolgen. Die instelling bestaat vandaag nog niet. In afwachting daarvan heeft het Agentschap Justitie en Handhaving, in nauwe samenwerking met de betrokken departementen en agentschappen, de coördinatie van deze rapportering opgenomen.

Dat agentschap vervult vandaag ook een trekkersrol bij de opmaak van het nieuwe Vlaams Actieplan Gendergerelateerd Geweld, waaraan verschillende beleidsdomeinen hun bijdrage leveren. Dat actieplan bevindt zich in zijn laatste fase en integreert niet enkel de aanbevelingen van de parlementaire commissie, maar ook de inzichten uit de federale werkzaamheden in het parlement rond dit thema. Vlaanderen kiest daarmee bewust voor samenhang, kracht en samenwerking met één doel: slachtoffers nooit meer alleen laten staan.

Van de 101 aanbevelingen uit de resolutie zijn vrijwel alle aanbevelingen binnen de Vlaamse bevoegdheden vandaag in uitvoering of reeds volledig uitgevoerd.

1. De erkenning van slachtoffers en hun behoeften

Erkenning is meer dan woorden. Ze vraagt om concrete daden, symbolen en blijvende aandacht. De Vlaamse Regering wil dat slachtoffers van seksueel misbruik niet vergeten worden. Niet in het beleid, en niet in het collectieve geheugen van onze samenleving.

Binnen het beleidsdomein onderwijs wordt momenteel onderzocht hoe het bestaande aanbod ter ondersteuning van scholen die willen stilstaan bij erkenning en herinnering, beter in kaart kan worden gebracht. Daarbij wordt bekeken of het aanbod uitgebreid kan worden en hoe scholen beter geïnformeerd kunnen worden over de begeleiding die vandaag al mogelijk is. Op die manier willen we scholen helpen om, op een zorgzame en gepaste manier, erkenning te geven aan slachtoffers in hun gemeenschap.

Ook de VRT neemt haar maatschappelijke verantwoordelijkheid ter harte. In haar aanbodstrategie kiest de openbare omroep er bewust voor om maatschappelijk relevante titels duurzaam toegankelijk te houden. Zo werd de beschikbaarheid van de reeks *Godvergeten* op VRT Max, die zoveel losmaakte en slachtoffers een stem gaf, verlengd. Op die manier blijft het programma bijdragen aan bewustwording en dialoog over seksueel geweld.

Samen met de Erkennings- en Bemiddelingscommissie voor historisch misbruik heeft Vlaanderen bovendien beslist om 23 februari – de dag na de officiële Dag van het Slachtoffer – uit te roepen tot Dag van het Vergeten Slachtoffer. Elk jaar zal er dan specifiek aandacht gaan naar slachtoffers die te lang onzichtbaar bleven.

Tot slot onderzoekt de minister van Welzijn, in overleg met de federale overheid, of en hoe een fonds voor geestelijke gezondheidszorg voor slachtoffers van seksueel geweld kan worden opgericht. Zo'n fonds moet slachtoffers helpen om langdurige psychologische zorg te bekostigen. De uitwerking is complex en vraagt tijd, maar het onderzoek is opgestart en verloopt in een constructieve samenwerking tussen overheden.

Op die manier blijft Vlaanderen werk maken van erkenning in al haar vormen – in woorden, in daden, en in blijvende herinnering.

2. Expertisecentrum in de vorm van een paraparlementaire instelling

De resolutie vroeg om de oprichting van een nieuw expertisecentrum voor grensoverschrijdend gedrag en seksueel geweld, in de vorm van een paraparlementaire instelling (PPI). Het is aan het Vlaams Parlement zelf om dat initiatief te nemen. Tot op vandaag werd er echter nog geen formeel voorstel ingediend om zo'n PPI effectief op te richten.

Conform het Vlaams regeerakkoord blijft het Vlaams Meldpunt Grensoverschrijdend Gedrag in ieder geval een aparte entiteit. De Erkennings- en bemiddelingscommissie voor historisch misbruik wordt het komende jaar geëvalueerd. Die evaluatie kadert in de ambitie om versnippering tegen te gaan en de werking verder te professionaliseren. Daarbij zullen aanbevelingen worden geformuleerd over de duurzame verankering van de commissie. Een mogelijke piste is de inkanteling in een nieuw op te richten PPI, maar ook andere vormen van structurele samenwerking zijn denkbaar.

Vlaanderen heeft de voorbije jaren niet gewacht op nieuwe structuren om de aanbevelingen van de resolutie of de taken van het PPI waar te maken. Dat wordt wel duidelijk uit dit rapport. Bovendien vervult Sensoa vandaag een belangrijke rol als expertisecentrum seksuele gezondheid. De organisatie biedt instrumenten en advies aan zoals het Vlaggensysteem en de omstaandertrainingen, en organiseert het Platform Seksueel Grensoverschrijdend Gedrag, dat de samenwerking tussen actoren die werken rond het thema versterkt. In het najaar van 2025 wordt de eerste monitor seksuele

gezondheid uitgevoerd door Sensoa. Die zal voor het eerst systematisch gegevens verzamelen over kennis, attitudes en gedrag van Vlamingen rond seksualiteit en grenzen.

Ook op vlak van sensibilisering wordt stevig ingezet. Campagnes zoals *We Zien U* en de verschillende Sensoa-campagnes (*Je bent niet alleen* in 2024, een campagne rond preventie en toestemming in 2025 en een soa-campagne in 2026) vormen vandaag al de ruggengraat van Vlaamse bewustmaking rond seksueel geweld en grensoverschrijdend gedrag. In het kader van het Vlaams Actieplan Gendergerelateerd Geweld worden al deze campagnes maximaal op elkaar afgestemd om zo één krachtig en samenhangend verhaal te brengen.

Hoewel een nieuwe PPI nog niet bestaat, toont de veelheid aan bestaande initiatieven dat Vlaanderen niet heeft gewacht om werk te maken van expertise, afstemming en sensibilisering.

3. Meldpunten en hulplijnen

Slachtoffers van geweld of grensoverschrijdend gedrag moeten terechtkunnen bij een betrouwbaar en onafhankelijk meldpunt. Vlaanderen blijft investeren in de verdere versterking van dat netwerk, zodat wie hulp zoekt, snel en deskundig wordt geholpen.

De hulplijn 1712 kreeg bijkomende middelen om haar werking te versterken en ook in de avonduren bereikbaar te zijn. Zo kunnen slachtoffers, omstaanders en professionals gemakkelijker terecht bij hulpverleners op het moment dat ze het nodig hebben. Daarnaast loopt er een brede behoefteanalyse die moet nagaan of en waar extra versterking van de hulplijn nodig is. De resultaten daarvan zullen richting geven aan toekomstige uitbreidingen en verbeteringen.

Binnen de verschillende Vlaamse sectoren, zoals onderwijs, jeugdwerk, sport, cultuur en welzijn, bestaan er interne meldpunten, vaak ondersteund door opgeleide aanspreekpunten integriteit (API's). Die meldpunten spelen een cruciale rol in het opvangen van signalen en het begeleiden van melders binnen de eigen organisatie.

Daarnaast kunnen melders ook terecht bij het Vlaams Meldpunt Grensoverschrijdend Gedrag. Dat meldpunt werd opgericht vanuit de nood aan één onafhankelijk en extern aanspreekpunt en heeft een decretaal verankerde positie, met garanties voor onafhankelijkheid. Het Vlaams meldpunt ondersteunt melders bij het doorlopen van interne procedures en fungeert als samenwerkingspartner van de interne meldpunten. Voor slachtoffers die geen vertrouwen hebben in de interne structuren binnen hun organisatie, biedt het Vlaams meldpunt een veilig alternatief.

Door de nauwe samenwerking tussen de interne meldpunten en het Vlaams meldpunt wordt expertise gedeeld en wordt de aanpak in Vlaanderen beter afgestemd. Zo ontstaat een sterk netwerk dat slachtoffers én organisaties ondersteunt bij het correct en respectvol behandelen van meldingen.

Specifiek voor het hoger onderwijs wordt binnenkort een externe evaluatie uitgevoerd van het decreet over grensoverschrijdend gedrag. Die evaluatie onderzoekt enerzijds hoe de instellingen het decreet hebben geïmplementeerd en anderzijds hoe de procedures in de praktijk werken en wat de kwaliteit is van de interne meldpunten en vertrouwenspersonen.

Tot slot zal in het kaderdecreet Integriteit (zie verder), dat momenteel wordt voorbereid, ook bijzondere aandacht gaan naar de organisatie en werking van interne meldpunten.

4. Wetenschappelijk onderzoek en goede praktijken

Een doeltreffend beleid tegen seksueel geweld steunt op kennis. Alleen door te begrijpen hoe seksueel geweld ontstaat, welke mechanismen eraan ten grondslag liggen en wat slachtoffers en plegers nodig hebben, kunnen we beleid voeren dat écht werkt. Vlaanderen investeert daarom al langer in onderzoek, kennisdeling en dataverzameling als fundament van zijn aanpak.

De Vlaamse Regering stimuleert samenwerking tussen universiteiten, kennisinstellingen en beleidsdomeinen om beter zicht te krijgen op de prevalentie en de evolutie van seksueel geweld in onze samenleving. In verschillende sectoren gebeurt onderzoek naar de omvang van het probleem, de doeltreffendheid van preventiemaatregelen en de manier waarop organisaties omgaan met meldingen. Die kennis wordt gebruikt om praktijken te verbeteren en nieuw beleid te onderbouwen.

5. De verschillende sectoren

Vlaanderen zet sterk in op een samenhangend integriteitsbeleid over de sectoren heen. Uit onderzoek dat tijdens de vorige legislatuur werd uitgevoerd naar de invoering van een meldcode voor geweld, bleek dat sectoren zoals onderwijs, welzijn, sport, cultuur en jeugd al tal van initiatieven hadden genomen – van websites en tuchtprocedures tot stappenplannen en draaiboeken – maar dat de aanpak nog te sterk verschilde.

Een van de belangrijkste aanbevelingen van dat onderzoek was de ontwikkeling van een kaderdecreet integriteit, dat momenteel wordt voorbereid. Dit decreet moet zorgen voor meer uniformiteit, duidelijkheid en efficiëntie in het Vlaamse integriteitsbeleid. Het biedt een gemeenschappelijk referentiekader voor alle sectoren, met aandacht voor terminologie, handelingskaders, gedragscodes, registratie, tuchtprocedures, informatie-uitwisseling en beroepsgeheim. Het decreet doet geen afbreuk aan bestaande goede praktijken, maar verankert ze structureel en stemt ze beter op elkaar af. Zo ontstaat er één helder Vlaams kader voor de aanpak van grensoverschrijdend gedrag, met ruimte voor sectorspecifieke invulling waar dat nodig is.

Daarnaast verplicht sinds 1 februari 2023 het decreet van 3 juni 2022 organisaties die met minderjarigen werken om voor elke nieuwe medewerker een uittreksel uit het strafregister (model 596-2) op te vragen. Om organisaties hierbij te ondersteunen, werden per sector

praktische draaiboeken ontwikkeld, gecoördineerd door het Agentschap Justitie en Handhaving. Op basis van een grondige evaluatie na één jaar werking van het decreet wordt nu gewerkt aan een wijzigingsdecreet dat onder andere voorziet in periodieke controles en het schrappen van de uitzonderingen voor vrijwilligers.

Ook de COL 08/2014 – de federale richtlijn over informatie-uitwisseling tussen het Openbaar Ministerie en organisaties – ondersteunt wat in de resolutie wordt gevraagd. Deze richtlijn bepaalt dat relevante veroordelingen of lopende onderzoeken over medewerkers die met minderjarigen of kwetsbare personen werken, aan de organisatie worden meegedeeld. De werking van deze informatie-uitwisseling is opgenomen in de draaiboeken, zodat organisaties weten hoe ze hiermee moeten omgaan.

In alle sectoren wordt blijvend ingezet op vorming en professionalisering rond onder andere integriteit, vroegdetectie, traumasensitief werken en het omgaan met spreekrecht. Deze opleidingen worden afgestemd op de noden van elke sector en krijgen ook een plaats in het nieuwe Vlaams Actieplan Gendergerelateerd Geweld 2025–2029.

Tot slot blijft Vlaanderen investeren in de Kindreflex, een methodiek die professionals helpt om oog te hebben voor de veiligheid van kinderen in gezinnen waar met volwassenen wordt gewerkt. De Kindreflex wordt intussen toegepast in de geestelijke gezondheidszorg, de CAW's, de justitiehuisen en het Vlaams centrum elektronisch toezicht, spoedgevallendiensten van ziekenhuizen, gevangenissen, eerstelijnszones, Onderwijsinspectie bij huisonderwijs en lokale overheden.

5.1 Het onderwijs

Onderwijs speelt een sleutelrol in de preventie van seksueel grensoverschrijdend gedrag. Jongeren leren er niet enkel kennis en vaardigheden, maar ook hoe ze met zichzelf en anderen omgaan. Vlaanderen investeert daarom in een onderwijsaanpak die bijdraagt aan weerbaarheid, respect en gezonde relaties.

Sinds 1 september 2025 gelden in het basisonderwijs nieuwe minimumdoelen. Ook het leren stellen en respecteren van grenzen maakt daar deel van uit, net zoals dat al het geval is in het secundair onderwijs. Handvatten hiervoor zijn opgenomen in de leerplandoelen rond identiteit en respect, kinder- en mensenrechten, mediawijsheid en leerondersteunende vaardigheden.

Om scholen hierbij te ondersteunen, biedt Sensoa kwaliteitsvolle en leeftijdsadequate materialen voor relationele en seksuele vorming aan. Die materialen helpen leerkrachten om op een open, veilige en wetenschappelijk onderbouwde manier te praten over relaties, grenzen en seksualiteit.

De aandacht voor deze thema's vertaalt zich ook naar de lerarenopleidingen. De curricula van de educatieve bacheloropleidingen voor kleuter- en lager onderwijs worden bijgevolg afgestemd op de nieuwe minimumdoelen. Momenteel wordt in kaart gebracht in welke

mate thema's zoals seksuele en relationele vorming, gendergerelateerd geweld, genderdiversiteit en het doorbreken van stereotypen al aan bod komen binnen de lerarenopleidingen. Op basis van die analyse en de lopende studie van de Nederlands-Vlaamse Accreditatieorganisatie over de versterking van de educatieve bacheloropleidingen zal worden bekeken of bijkomende acties nodig zijn.

5.2 De Welzijnssector

Vanuit het beleidsdomein onderwijs wordt in kaart gebracht in welke mate thema's als eengerelateerd en intrafamiliaal geweld, (online) seksueel geweld, vrouwelijke genitale verminking, traumazorg, het omgaan met slachtoffers en zelfzorg vandaag al aan bod komen binnen welzijns- en gezondheidsprofessionals. Op basis van deze oefening wordt bekeken of bijkomende acties of versterking van het opleidingsaanbod nodig zijn. Ook binnen inspecties naar aanleiding van grensoverschrijdend gedrag wordt aandacht besteed aan de vorming van personeel.

De CAW's werken vanuit een gezinsgerichte benadering, met aandacht voor vroeginterventie in situaties van intrafamiliaal geweld. Binnen de geestelijke gezondheidszorg wordt gewerkt met de Familiereflect, die hulpverleners stimuleert om oog te hebben voor de noden van familie en naasten. De mogelijkheden voor verbreding naar de forensische zorg worden verder onderzocht.

Ook binnen voorzieningen waar kwetsbare personen verblijven, zoals de sector handicap en zorg, wordt de expertise van professionals versterkt via opleidingen, train-the-trainerprogramma's (onder meer door Aditi vzw) en aangepaste materialen van hulplijn 1712. Vanuit de preventieve gezondheidszorg wordt bovendien gewerkt aan methodieken voor relationele en seksuele vorming op maat van mensen met een beperking of in

Tot slot blijft het Vlaams Ondersteuningscentrum Ouderenmis(be)handeling (VLOCO) een belangrijke partner. Het centrum biedt vorming, sensibilisering en consult aan professionals en vrijwilligers en organiseert jaarlijks webinars voor hulpverleners in de ouderenzorg en het sociaal werk.

5.3 De Kerk en levensbeschouwelijke instellingen

Voor de aanbevelingen die betrekking hebben op de Kerk bevroeg de minister bevoegd voor Erediensten de Vlaamse Interlevensbeschouwelijke Dialoog (VILD). De door de VILD aangeleverde input wordt als afzonderlijke bijlage toegevoegd aan dit rapport, maar maakt geen onderdeel uit van de officiële rapportage van de Vlaamse Regering. De inhoud van deze bijlage valt onder de exclusieve verantwoordelijkheid van de VILD.

5.4 Media

De media spelen een belangrijke rol in de manier waarop onze samenleving naar seksueel geweld kijkt. Een zorgvuldige en respectvolle berichtgeving helpt om taboes te doorbreken en slachtoffers te beschermen. Binnen het Actieplan tegen

grensoverschrijdend gedrag 2022–2023 werd daarom een specifieke doelstelling opgenomen rond respectvolle verslaggeving in de media. In dat kader werd de richtlijn van de vijf T's ontwikkeld: *Terminologie toepassen*, *Testimonials verwerken*, *Transparant berichtgeven*, *Tactvol communiceren* en *Te hulp komen*. Deze vijf principes bieden journalisten houvast voor ethische en zorgvuldige verslaggeving over seksueel grensoverschrijdend gedrag, en vullen de bestaande beroepsethische regels van de Raad voor de Journalistiek aan. De komende periode wordt de impact van deze richtlijnen geëvalueerd, wat kan leiden tot een actualisering van de aanbevelingen.

Ook de VRT neemt haar maatschappelijke verantwoordelijkheid op. In haar programmacharter werd vastgelegd dat in uitzendingen systematisch wordt verwezen naar hulplijnen zoals 1712 en Awel, zodat kijkers na een moeilijk of confronterend item meteen weten waar ze terecht kunnen voor hulp.

Tot slot werd, in overleg met de Vlaamse omroepen, dienstenverdelers en experts, het uniforme classificatiesysteem GoedGezien ingevoerd. Dit systeem helpt kijkers via leeftijds- en inhoudsclassificaties om potentieel schadelijke inhoud te herkennen. Seksueel geweld valt binnen de categorie *Geweld* en krijgt automatisch de classificatie 16+, ongeacht de context. Bij seksueel risicogedrag of grensoverschrijdend gedrag verschijnt het pictogram *Seksuele inhoud*. De classificatie houdt rekening met de explicietheid, frequentie en realisme van de getoonde beelden.

5.5 De cultuursector

Binnen de cultuursector blijft Vlaanderen inzetten op een veilige en integere werkomgeving, met aandacht voor iedereen die in de sector actief is, van artiesten en freelancers tot medewerkers en vrijwilligers.

De bestaande initiatieven rond integriteit, opleiding en begeleiding worden verder versterkt. Bij de ontwikkeling van het nieuwe Actieplan 2026–2030 voor de aanpak van grensoverschrijdend gedrag in de cultuursector zullen deze thema's expliciet worden meegenomen, zodat de sector ook in de toekomst beschikt over een stevig en samenhangend kader om grensoverschrijdend gedrag te voorkomen en aan te pakken.

6. Hulpverlening aan slachtoffers

Het Vlaams samenwerkingsakkoord slachtofferzorg van 1998 werd in de vorige legislatuur grondig herzien vanuit het perspectief van het slachtoffer. De klassieke samenwerking tussen slachtofferhulp van de CAW's, slachtofferbejegening van de politie en slachtofferonthaal bij de justitiehuisen blijft de kern, maar het vernieuwde akkoord gaat verder. Er wordt actief ingezet op brede samenwerking met lokale partners, zodat slachtoffers sneller en efficiënter geholpen worden zonder telkens opnieuw hun verhaal te moeten doen. Een warme doorverwijzing is daarbij essentieel: slachtoffers worden niet louter doorgestuurd, maar persoonlijk begeleid tussen diensten, op maat van hun

behoeften. Ook veilige en respectvolle informatiedeling is een sleutelement, zodat hulpverleners over de juiste gegevens beschikken om slachtoffers optimaal te ondersteunen.

Terwijl dit vernieuwde akkoord verder wordt geconcretiseerd op het terrein, kijkt Vlaanderen al vooruit. Samen met de Vlaamse Commissie Slachtofferzorg, waarin ook de federale collega's vertegenwoordigd zijn, wordt onderzocht waar nog leemtes bestaan en hoe we daaraan tegemoet kunnen komen om slachtoffers nog beter kunnen worden bijgestaan.

Parallel loopt binnen de hervorming van de eerstelijnszorg de uitrol van zorgcoördinatie en casemanagement, om het zorgaanbod toegankelijker en beter afgestemd te maken op de noden van slachtoffers. Ook binnen de geestelijke gezondheidszorg wordt gewerkt aan meer samenwerking via netwerken, die versnippering tegengaan en de kwaliteit van zorg verhogen.

Ook de CAW's spelen hierin een sleutelrol. Ze ontwikkelen intussen een nieuw handboek slachtofferhulp, dat de basis vormt voor alle medewerkers en de meest recente wetenschappelijke inzichten verwerkt. Via hun lidmaatschap van Victim Support Europe blijven de CAW's op de hoogte van internationale ontwikkelingen en vertalen ze die kennis naar de Vlaamse praktijk. Daarnaast wordt onderzocht hoe online hulpverlening voor traumasensitieve zorg kan worden ingezet, eventueel in combinatie met fysieke begeleiding, zodat slachtoffers sneller en op hun eigen tempo toegang krijgen tot hulp.

Tot slot kunnen de Zorgcentra na Seksueel Geweld voor tolk- en vertaalaanvragen terecht bij het Agentschap Integratie en Inburgering. De erkende tolken zijn opgeleid om gevoelige gesprekken professioneel te begeleiden, waardoor de centra ook slachtoffers die het Nederlands niet machtig zijn kwaliteitsvol kunnen ondersteunen.

7. Opvolging en begeleiding van plegers

Een doeltreffend beleid tegen seksueel geweld vraagt niet alleen zorg voor slachtoffers, maar ook een onderbouwde aanpak van plegers om nieuwe slachtoffers te voorkomen. Onder de koepel van het masterplan forensische zorg brengen Vlaanderen en de federale partners daarom het zorgaanbod binnen en buiten detentie in kaart, zowel kwalitatief als kwantitatief en op het niveau van de gerechtelijke arrondissementen. Op basis van die analyse worden hiaten geïdentificeerd en volgt een zorgprogrammatie-oefening. De resultaten hiervan zullen worden samengebracht in een forensische sociale kaart, die het hulpaanbod voor justitiabelen overzichtelijk weergeeft.

Tegelijk loopt het juridische traject voor het geactualiseerde samenwerkingsakkoord inzake de begeleiding en behandeling van plegers van seksueel misbruik. Dit vernieuwde akkoord breidt het netwerk van betrokken actoren uit met onder meer de forensisch psychiatrische centra, instellingen met plaatsingsovereenkomst, psychiatrische

ziekenhuizen, psychiatrische verzorgingstehuizen en initiatieven beschut wonen. Een uitbreiding naar minderjarigen werd niet wenselijk bevonden omwille van de complexiteit en het risico op een te versnipperd kader. In plaats daarvan is de opmaak van een apart samenwerkingsakkoord voor minderjarige plegers opgenomen in het Vlaams regeerakkoord.

Ook op het terrein worden nieuwe stappen gezet. Onder coördinatie van het Agentschap Justitie en Handhaving werd in 2024 de hulpgevangenis van Dendermonde een speciale unit voor zedendelinquenten opgericht, waar aanklappend een specifieke behandeling voor deze groep wordt aangeboden. De mogelijkheid om bijkomende units te openen, wordt momenteel onderzocht met de federale overheid. Daarnaast ontvangen vijf CAW's tot eind 2026 een projectsubsidie om een begeleidingsaanbod voor seksuele delinquenten uit te rollen binnen verschillende gevangenissen.

Naast deze behandelingsinitiatieven wordt ook het preventieve aanbod versterkt. De hulplijn Stop It Now! is intussen structureel verankerd en biedt laagdrempelige hulp aan mensen met zorgwekkende seksuele gedachten. Daarnaast loopt een project rond lotgenotengroepen en een online forum voor naasten van plegers van seksueel misbruik, om ook hun noden te erkennen en te ondersteunen.

Tot slot onderzoekt Sport Vlaanderen via een juridische vooropdracht de mogelijkheid en randvoorwaarden voor een overkoepelend tuchtregister voor grensoverschrijdend gedrag in de sport. Waar mogelijk wordt bekeken of dit register ook in sectoroverschrijdende context kan worden toegepast, zodat herhaald grensoverschrijdend gedrag beter kan worden voorkomen.

8. Beleid

De strijd tegen seksueel geweld vraagt niet alleen inspanningen op het terrein, maar ook een stevig beleidskader dat richting en samenhang biedt. Vlaanderen werkt daarom aan een geïntegreerd en duurzaam beleid dat preventie, reactie en kwaliteit met elkaar verbindt.

Het bestaande Vlaams Actieplan ter bestrijding van seksueel geweld 2020–2024 vormt daarbij een belangrijk fundament. In de huidige legislatuur wordt dit plan uitgebreid tot een plan ter bestrijding van Gendergerelateerd Geweld 2025–2029, dat zich focust op vijf vormen van geweld: seksueel geweld, seksueel grensoverschrijdend gedrag, intrafamiliaal geweld, eengerelateerd geweld en vrouwelijke genitale verminking. Het nieuwe actieplan neemt naast de aanbevelingen van de Vlaamse parlementaire resolutie én die van de federale onderzoekscommissie ook bijvoorbeeld praktijkervaringen en aanbevelingen uit middenveld mee, zodat één samenhangend beleidskader ontstaat. Het actieplan zal ook decretaal verankerd worden in het nieuwe kaderdecreet integriteit. Dat zorgt ervoor dat de aanpak van seksueel geweld en andere vormen van gendergerelateerd

geweld niet afhankelijk is van politieke cycli, maar een structureel en blijvend karakter krijgt binnen het Vlaamse beleid.

9. Justitie

De aanbevelingen onder het luik justitie raken vooral aan federale bevoegdheden, maar sluiten nauw aan bij aandachtspunten die in Vlaanderen al langer leven. Verschillende van deze thema's werden de voorbije jaren ook door Vlaanderen onder de aandacht gebracht, zoals de nood aan aangepaste juridische begeleiding voor slachtoffers tijdens verhoren.

Die nood werd opgenomen in het Charter dat de dienst Slachtofferonthaal opstelde naar aanleiding van haar 30-jarig bestaan, en dat door alle politieke partijen werd ondertekend. Dankzij dat gezamenlijke engagement is de bijstand van slachtoffers bij verhoor intussen ook opgenomen in het federaal regeerakkoord, een belangrijke stap vooruit in de erkenning van slachtoffers binnen het gerechtelijke traject.

Tegelijk is Vlaanderen zelf niet bij de pakken blijven zitten. Binnen de juridische eerstelijnsbijstand werd een pilootproject opgestart in samenwerking met het Zorgcentrum na Seksueel Geweld in Genk. Daar kunnen slachtoffers terecht bij een permanentie van speciaal opgeleide advocaten van de Commissie Juridische Eerstelijnsbijstand Limburg voor een eerste juridisch advies, ongeacht of ze klacht wensen in te dienen of niet. Na een positieve evaluatie lopen momenteel gesprekken om deze samenwerking ook uit te breiden naar de andere Zorgcentra na Seksueel Geweld in Vlaanderen.

Slotwoord

De Vlaamse Regering wil slachtoffers laten voelen dat ze niet alleen staan. Hun getuigenissen waren pijnlijk, maar ook krachtig. Ze hebben de samenleving wakker geschud en beleid in beweging gezet.

De meeste aanbevelingen uit de resolutie waarvoor Vlaanderen bevoegd is, zijn vandaag omgezet in concrete daden. Dat is geen eindpunt, maar een bewijs dat Vlaanderen niet langer weggijkt.

We blijven verder bouwen aan een samenleving waarin elk kind, elke jongere en elke volwassene zich veilig weet. Want wie grenzen respecteert, beschermt wat wezenlijk menselijk is.

BIJLAGE:

1. Rapportage van de Vlaamse Regering over de uitvoering van de aanbevelingen van de bijzondere commissie voor de evaluatie van de aanpak van seksueel misbruik in de Kerk en in andere gezagsrelaties in het algemeen en van de rol van instellingen en voorzieningen op het terrein van jeugd, welzijn en onderwijs in het bijzonder – overzicht per aanbeveling
2. Rapportage Vlaamse Interlevensbeschouwelijke Dialoog (VILD)